

**Տ. ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԱԲԵՂԱ ՇՈՒԽԿՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ՄԱՏՈՒՑՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ
(7 հունվարի, 2016 թ.)**

Յանուն Հոր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

*Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ.
Մեզ եւ Զեզ մեծ Աւետիս:*

Սիրեցյալ եղբայրներ եւ քույրեր ի Քրիստոս,

Ահա արդէն երկու օր է, ինչ միմյանց ողջունում ենք այս սքանչելի եւ աշխարհը ցնցող՝ Աստծո սիրո, հույսի ու հավատքի ավետիսով:

Այսօր մտեցոց է, եւ Հայ Եկեղեցու բոլոր եկեղեցիներում Ս. Պատարագի ավարտին կատարվում է աղոթք՝ ի Քրիստոս ննջեցյալների համար: Քանի դեռ աղոթքով ենք հիշում մեր ննջեցյալներին, պահպանում ենք մեր զգացմունքներն ու կապը նրանց հետ: Ամեն անգամ, երբ հիշում ենք մեր ննջեցյալ բարեկամներին, խղճի խայթ ենք զգում, որովհետեւ նրանց կենդանության օրոք ամեն ինչ այնպես չենք արել, ինչպես պետք էր. նրանց չենք շրջապատել համապատասխան սիրով, հոգատարությամբ, այնպես չենք օգնել, ինչպես որ հարկն էր: Եւ այն զոջումը՝ ինչ ենք արել կամ, ավելի ճիշտ, ինչ չենք արել մեր ննջեցյալների համար, ստիպում է հատուկ, առանձնակի կերպով աղոթել նրանց համար:

Աղոթքը սիրո ծնունդն է: Սիրել՝ նշանակում է ասել քո սիրելի անձին՝ «դու այլեւս չես մեռնի»: Ս. Ծնունդը Աստծո սիրո պատմությունն է. սեր, որ առավել է, քան մահը: Սեր, որ պատրաստ է հանուն սիրելիի անգամ խաչը բարձրանալ եւ դրանով իսկ նրան անմահություն շնորհել:

Ինչպես արդեն նշեցինք, Ս. Ծնունդը Աստծո սիրո պատմությունն է, իսկ մտեցոց հիշատակության օրերը՝ Տիրոջ պարգեւած հույսի պատմությունը: Ինչ է հույսը: Հույսը պարզապես լավատեսություն չէ. այն կատարյալ վստահությունն է, որ Արարիչը նաեւ ապագայի Աստված է: Քրիստոնեությունը հույսի կրոն է. այն միշտ ուղղված է դեպի ապագան:

Սակայն, հակառակ տարածված կարծիքի, քրիստոնեական հույսը մահից հետո դրախտի ակնկալիքը չէ: Քրիստոնեության հույսը նոր աշխարհն է, նոր երկինքը եւ նոր երկիրը, այդ երկուսի հանդիպումն ու ամբողջական միավորումը: Արարիչ Աստծո անսպառ սիրո շնորհիվ երկինքն ու երկիրը մի օր միավորվելու են:

Աստված չի ցանկանում ոչնչացնել այս աշխարհը, այլ՝ նորոգել ու կարգավորել, քանի որ այն արարչության ժամանակ հռչակվել է «շատ բարի եւ գեղեցիկ»: Եւ երբ Աստված նորոգի տիեզերքը, Նա հարություն կպարգևի նաև մարդկանց՝ ապրելու նոր կյանքով: Սա է Ավետարանի խոստումը:

Մենք կոչված ենք ապրելու Աստծո նոր աշխարհի հույսով: Հույսն այն պահին է ծնվում, երբ հանկարծ հասկանում ես, որ աշխարհն ավելին է, քան պարզապես դրամ, վայելք կամ իշխանություն, որ վերջին խոսքը հարստությանը, իշխանությանն ու բռնությանը չեն, այլ՝ Աստծո սիրունը, որն առավել գորեղ է, քան մահը: Հարությունը մահվան հանդեպ հաղթանակն է եւ պարտությունը բոլոր նրանց, որոնց իշխանությունը հիմնված է մահվան վախի վրա: Ովքեր հավատում էին Հարությանը, նրանց այրում էին, խաչում, քարկոծում, գցում առյուծի երախը: Այդպիսի օրինակներից է նաև քրիստոնեության առաջին մարտիրոսի՝ Ս. Ստեփանոսի նահատակությունը, որի մասին առաքելական պատումն ընթերցվեց այսօր:

Ինչն էր այդ մարդկանց մղում նահատակության. սերը՝ Նրա հանդեպ, ով Իր կյանքը տվեց մեզ համար: Վերջին խոսքը լինելու է ոչ թե մահվանը, այլ՝ Աստծո սիրունը: Ավելին՝ սերը ոչ թե մեր պարտավորությունն է, այլ՝ ճակատագիրը: Սերը Տիրոջ նոր աշխարհի, նոր երկնքի եւ նոր երկրի լեզուն է, եւ մենք պետք է այն սովորենք այսօրվանից: Այն դյուրին չէ, այլ բավականին բարդ. այնտեղ կան բազմաթիվ անկանոն բայեր, դժվար արտասանելի բառեր, սակայն սովորենք այն եւ մի օր կփառաբանենք Տիրոջն այդ լեզվով:

Սիրելիներ, մահը միայնություն է. մենք երկյուղում ենք ոչ թե մահվանից, այլ՝ միայնությունից: Մահը պարզապես միայնություն է, սակայն այնպիսի միայնություն, ուր այլևս չի կարող մուտք գործել սերը... դժոխք է... Քրիստոս Իր մահվամբ իջավ դժոխք, ապրեց նույնիսկ այն միայնությունը, որտեղ չկա սեր: Սակայն անհնար էր, որ դժոխքը՝ անսեր միայնությունը, կարողանար պահել Նրան, ով Իր իսկ էությանը սեր է, անսպառ սեր: Հիսուսի մահվամբ եւ հարությամբ մահն այլևս սառցե միայնություն չէ, քանզի դժոխքի դռները բացվել են: Եւ այսուհետ ինչ է դրախտը, եթե

ոչ Աստծո սիրուն սիրով պատասխանելը, եւ ինչ է դժուարը, եթե ոչ Նրա սիրուն ատելությամբ ու անտարբերությամբ պատասխանելը:

Սիրելի եղբայրներ ու քույրեր, աղոթենք նրանց համար, ովքեր այսօր մարմնապես մեզ հետ չեն, սիրով պահենք նրանց հիշատակն Աստծո առջեւ, խնդրենք, որ Տերը նրանց շնորհի խաղաղություն եւ լույս, որ մեր ննջեցյալները երկնքի ու երկրի հանդիպման ժամանակ կարողանան սիրով եւ հավատով պատասխանել Աստծո սիրուն եւ ողորմածությանը. Տերը մեզ բոլորիս օգնական ու պահապան:

Մեր Տիրոջ Հիսուս Քրիստոսի շնորհը, Աստծո սերն ու Սուրբ Հոգու հաղորդությունը մեզ բոլորիս հետ լինի. ամեն:

